

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Қазақстандағы бизнес жүргізудің ерекшеліктері мен мүмкіндіктері

ЖАРИЯЛАНДЫ
28.11.2024СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/170694/>

Турганбек Айкен

Қазақстан – Орталық Азиядағы ірі экономикасы бар мемлекет және бизнес жүргізу үшін тартымды аймақ. Елдің географиялық орналасуы, табиғи ресурстардың мол қоры, дамып келе жатқан инфрақұрылымы мен мемлекеттік қолдау шаралары кәсіпкерлерге айтарлықтай мүмкіндіктер ұсынады. Сонымен қатар, бизнес жүргізудің өзіндік ерекшеліктері мен кедергілері бар, оларды ескеру маңызды.

Бизнес жүргізудің ерекшеліктері

1. Заңнамалық реттеу

Қазақстанда бизнес жүргізу арнайы құқықтық актілер мен заңдармен реттеледі. 2021 жылы күшіне енген «Кәсіпкерлік Кодексі» жеке кәсіпкерлік субъектілеріне айқын ережелер мен талаптарды ұсынады. Дегенмен, заңнаманың тұрақсыздығы кейде қиындықтар тудыруы мүмкін.

2. Мемлекеттік қолдау

Қазақстанда шағын және орта бизнесті қолдауға бағытталған түрлі мемлекеттік бағдарламалар бар, мысалы, «Бизнестің жол картасы-2025», «Еңбек» бағдарламасы және «Даму» қорының қаржылық өнімдері. Бұл бағдарламалар төмен пайыздық несиелер, субсидиялар және оқыту курстары арқылы кәсіпкерлерге көмектеседі.

3. Бюрократия мен әкімшілік кедергілер

Кәсіпкерлер үшін әкімшілік рәсімдер әлі де белгілі бір қиындықтар туғызады. Лицензия алу, рұқсаттар рәсімдеу сияқты процестер ұзаққа созылуы мүмкін. Цифрландыру процесі бұл мәселелерді шешуге бағытталғанымен, толықтай оңтайландырылмаған.

4. Табиғи ресурстарға тәуелділік

Қазақстан экономикасы негізінен мұнай, газ, металлургия және ауыл шаруашылығы сияқты табиғи ресурстарға тәуелді. Бұл ресурстармен байланысты бизнеске кіру тиімді болғанымен, жоғары бәсекелестік пен нарықтық ауытқуларды ескеру қажет.

5. Салық жүйесі

Қазақстанда салық ставкалары салыстырмалы түрде қолайлы болып саналады. Шағын және орта бизнес үшін жеңілдіктер қарастырылған. Мысалы, арнайы экономикалық аймақтарда тіркелген кәсіпорындар салықтық артықшылықтарды пайдалана алады.

Бизнес жүргізудің мүмкіндіктері

1. Географиялық орналасу

Қазақстан – Еуропа мен Азияны байланыстыратын маңызды сауда жолдарының тоғысында орналасқан. Бұл транзиттік логистика, экспорт және импорт салаларында жаңа мүмкіндіктер ашады. «Бір белдеу, бір жол» бастамасы аясында инфрақұрылым дамып, көлік-логистика саласы қарқынды өсуде.

2. Технология және цифрландыру

Цифрлық экономиканың дамуы Қазақстанда жаңа стартаптарға жол ашты. IT, финтех және e-commerce салалары қарқынды дамып келеді. Мемлекет «Цифрлық Қазақстан» бағдарламасын жүзеге асыру арқылы бұл бағыттарды қолдайды.

3. Аграрлық сектор

Қазақстан – әлемдегі ірі астық экспорттаушылардың бірі. Ауыл шаруашылығы саласында ет, сүт және экологиялық таза өнімдер өндіру бойынша үлкен мүмкіндіктер бар. Мемлекет бұл секторға инвестиция салуды ынталандырып, жеңілдіктер ұсынады.

4. Туризм саласы

Елдің бай табиғи және мәдени мұрасы туризмнің әртүрлі түрлерін дамытуға мүмкіндік береді: экотуризм, тарихи-мәдени туризм және тау шаңғысы курорттары. Бұл салада инфрақұрылымды жақсарту жұмыстары жалғасуда, сондықтан инвестиция салуға қолайлы.

5. Жасыл экономика

Экологиялық таза технологиялар мен энергия көздерін дамытуға бағытталған «жасыл экономика» концепциясы бизнес үшін жаңа перспективалар ашуда. Баламалы энергия көздері, қалдықтарды қайта өңдеу және экологиялық тауарлар өндірісі сияқты бағыттар тартымды болып отыр.

Қазақстандағы бизнес жүргізу бірқатар артықшылықтарға ие болғанымен, белгілі бір қиындықтарды да ескеру қажет. Заңнаманы зерттеп, мемлекеттік бағдарламаларды тиімді пайдалану, нарық қажеттіліктеріне сай икемді стратегия құру – сәтті кәсіп жүргізудің басты шарттары. Қазақстанның экономикалық әлеуеті мен дамуға деген ұмтылысы кәсіпкерлерге көптеген жаңа мүмкіндіктер ұсынады.